

ADVIES RAPPORT

SIGNALEN UIT DE STAD #01

Verder na Deelder

De nut en noodzaak van een
nachtburgemeester in Rotterdam

N8W8

Yasmin Ben Azouz
Researcher @ N8W8 R'dam
Yasmin@n8w8rdam.nl

© Lenny Oosterwijk

Verder na Deelder

De nut en noodzaak van een
nachtburgemeester in Rotterdam

Yasmin Ben Azouz
Researcher
@ N8W8 R'dam
Yasmin@n8w8rdam.nl

©2024

N8W8

Inhouds- opgave

1	Inhoudsopgave
3	Samenvatting
4	Aanleiding
6	Methode
8	Waar hebben we het over?
10	Doelstelling: Een waardevol adviesorgaan
12	Advies
17	Bronnen

1. Samen- vatting

Middels peilingen komt naar voren dat de aanwezigheid van een nachburgemeester of nachtraad in Rotterdam door een overtuigende meerderheid als noodzakelijk wordt gezien. Een voorwaarde voor die noodzakelijkheid is de verzekering dat de rol een nuttige uitwerking heeft.

Uit onderzoek uitgevoerd door de N8W8 R'dam is gebleken dat het nuttig is een nachburgemeester aan te stellen mits:

- De functie onafhankelijk, duurzaam, transparant en zichtbaar is.
- Een nachtraad, met als voorzitter de nachburgemeester, de inhoudelijke functie vervuld.
- De nachtraadleden verschillende expertises hebben. De leden van de nachtraad eens per twee jaar goedgekeurd worden door een comité, bestaande uit onafhankelijke, deskundige belanghebbenden. Bijvoorbeeld de Raad van Toezicht van de stichting N8W8 R'dam.
- De gemeente Rotterdam de nachtraad erkent en borgt als eerste aanspreekpunt voor zaken met betrekking tot de nacht. Hierin is reeds voorzien door deelname van de N8W8 in de Nachtdienst.
- De gemeente zich blijft inzetten om de nachtraad te voorzien van de basisbehoeften die nodig zijn voor haar bestaan.

Concreet doen wij, in navolging van de uitkomsten van het onderzoek, de volgende voorstellen aan Gemeente Rotterdam:

- Geef de N8W8 R'dam nogmaals een podium als de erkende onafhankelijke nachtraad van Rotterdam. Op dit feestelijke moment kan het college ervoor kiezen de voorzitter als nachburgemeester te benoemen.
- Behoud de financiële steun aan N8W8, de tweejaarlijkse afspraken, het interne team nachtleven en de verdere organisatorische structuur vanuit de gemeente naar de N8W8 R'dam.
- Als de gemeente toch een nachburgemeester verkiezing organiseert, dan moet hiervoor een onafhankelijke, deskundige jury worden samengesteld. De N8W8 kan deze procedure vormgeven en uitvoeren, maar hier moet tijd en geld voor beschikbaar gesteld worden.

2. Aan- leiding

Op 19 december 2019 verloor Rotterdam zijn icoon en nachtburgemeester Jules Deelder. Sindsdien heerst de vraag wie in de onmogelijke voetsporen van 's werelds eerste nachtburgemeester kan treden.

“We hebben een vacature in deze stad. Een vacature voor nachtburgemeester. Iemand die over de stad waakt terwijl ik op één oor lig.”

Burgemeester Aboutaleb,
Nieuwjaarstoespraak 2020

Na vier jaar zonder nieuwe officiële nachtburgemeester kan wel gesteld worden dat Jules Deelder onvervangbaar is. De kwestie om handen is hoe Rotterdam aan een nachtburgemeester moet komen? En heeft zij er überhaupt eentje nodig? In november 2022 neemt de Rotterdamse gemeenteraad de motie *Neem de nacht serieus: geef de nachtburgemeester mandaat en middelen (22bb007557)* aan. Hierin wordt gesteld dat het Rotterdamse nachtleven van groot belang is voor de economie en sociale structuur van de stad én dat er een nieuwe nachtburgemeester verkozen zal worden. De gemeenteraad verzocht het college om drie punten met betrekking tot een nieuwe nachtburgemeester (te onderzoeken):

1. Het toewerken naar een onafhankelijke stemmingsprocedure;
2. De mogelijkheden om een formele functie richting het college te bekleden;
3. De benodigde middelen voor een optimaal bekrachtigde rol.

Op haar beurt geeft het college (*collegebrief 24bb000912*) aan stichting N8W8 R'dam te erkennen als boegbeeld dat het Rotterdamse

nachtleven vertegenwoordigt en belichaamt. Al met al acht het college stichting N8W8 R'dam in staat de rol van nachtburgemeester te vervullen, zij het als collectief. Ondanks de stelling van het college is besloten het door de gemeenteraad opgevraagde onderzoek uit te voeren. N8W8 R'dam is gevraagd een advies uit te brengen over het nut en de noodzaak van een Rotterdamse nachtburgemeester, en hoe deze verkozen of aangewezen dient te worden.

Het adviesrapport dat nu voor u ligt is het resultaat van uitgebreide documentenonderzoeken en interviews met bestuurders, beleidsmedewerkers, nachtondernemers, experts en belanghebbenden binnen de stad. Door dit advies op te volgen komt Rotterdam een stap dichterbij het vervullen van haar ambities en wordt voorzien in de behoeften van de nachtprofessionals en liefhebbers. Een integere en waardevolle structuur van nachtelijk bestuur wordt geïmplementeerd, waar de gemeente en alle deelnemers van de Rotterdamse nacht baat bij hebben. Rotterdam wordt opnieuw voorloper in het besturen van de nacht, zoals Jules Deelder ons dat heeft geleerd.

3. Methode

Voor de dataverzameling zijn interviews en documentenonderzoek verricht en vragenlijsten opgesteld en verwerkt. In totaal zijn er zeven diepgaande interviews gedaan, alle interviews zijn opgenomen, getranscribeerd en gecodeerd.

De eindredactie van het adviesrapport is gedaan door Thys Boer. Thys is de oprichter en voorzitter van N8W8 R'dam. ST-DUO heeft de grafische opmaak van het document verzorgd.

Documentonderzoek

Allereerst is documentenonderzoek uitgevoerd om een tijdlijn van nachtburgemeesterschap te schetsen. De verzamelde informatie betrof (i) de vormen die nachtburgemeesterschap heeft gehad (d.w.z. aanstelling, organisatie, functie en middel); (ii) de chronologische ontwikkelingen en trends van de werkvormen; (iii) en opmerkelijke, zowel positieve als negatieve, resultaten van die werkvormen. Er is gekeken naar standpunt nota's en website's van nachtrad en nachtburgemeesters door de jaren heen, wetenschappelijke onderzoeken die de ontwikkelingen van de nachtburgemeester beschrijven, en rapportages en interviews in de media. Deze informatie is verzameld voor nachtburgemeesters op zowel nationaal- als internationaal niveau.

Interviews

De huidige stand van zaken, en een beschrijving van de werkvorm en een persoonlijk perspectief is vervolgens verhelderd door interviews met vijf actieve 'nachtsburgemeesters en nachtraad voorzitters' binnen Nederland:

- Groningen: *Merlijn Poolman*, in 2018 publiekelijk verkozen als nachtburgemeester, met een nachtraad sinds 2019.
- Rotterdam: *Thys Boer*, oprichter van stichting N8W8 R'dam en nachtbestuurder sinds 2019, met een nachtraad.
- Leiden: *Martijn Braat*, medeoprichter van de Leidse Nachtraad in 2018, bestaande uit twee vrijwilligers.
- Nijmegen: *Celia Okoro*, sinds 2023 nachtburgemeester, gekozen via sollicitatie door Stichting Nachtburgemeester Nijmegen. De stichting is opgericht in 2011.
- Haarlem: *Nadieh Bindels*, oprichter van Nachtwacht Haarlem in 2019, met een diverse nachtraad om zich heen.

Daarnaast zijn geïnterviewd:

- Mirik Milan: Oud-nachtsburgemeester van Amsterdam (2012-2018) en oprichter van Stichting Nachtburgemeester. Daarnaast is Mirik mede-oprichter van VibeLab, de uitvoerder van het Creative Footprint Onderzoek dat de Rotterdamse nacht dit jaar onder de loep neemt.
- Sasha Ojeda-Mendoza Beleidsmedewerker Cultuur bij de Gemeente Amsterdam en ontwikkelaar van de aanmerkelijke Nachtwacht voor Amsterdam in 2021.

Peilingen

Verder is er data verzameld tijdens een programmeursoverleg van de N8W8 R'dam, waar 50 belanghebbenden uit de Rotterdamse nacht aanwezig waren. Door middel van vier stellingen zijn meningen opgehaald uit het publiek. Met een online survey zijn 24 gedetailleerde reacties verzameld door middel van zeven meerkeuzevragen waar 15-22 personen per stelling toelichting hebben gegeven op hun antwoorden. Als laatste zijn via instagram stories zes stellingen gedeeld en per stelling 55-65 reacties verkregen, waarbij opnieuw toelichting is verkregen van 15-17 personen per stelling.

Alle onderzoekshandelingen en inhoudelijke verwerking tot het eindrapport zijn uitgevoerd door Yasmin Ben Azouz. Yasmin is nachtraadlid van de N8W8 R'dam sinds maart 2023, zij heeft binnen de stichting het gebied Onderzoek en Kennisdeling op haar bord.

Alle verzamelde informatie is nauwkeurig gedocumenteerd en zal beschikbaar gesteld worden voor inzage via de website van N8W8 R'dam.

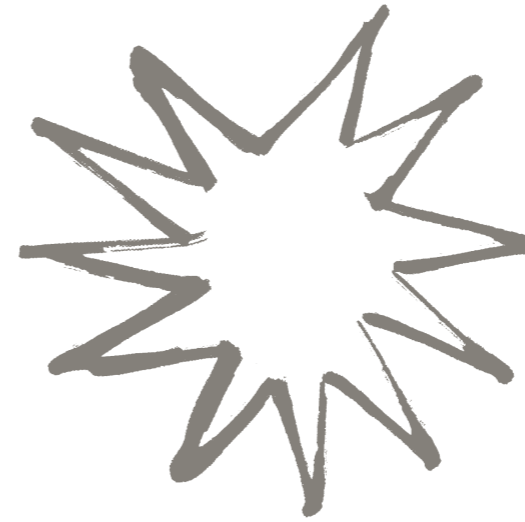
Beschouwing

De beschreven methode heeft enkele tekortkomingen. Er is sprake van een concurrerend belang, aangezien het onderzoek is uitgevoerd door N8W8 R'dam en de voorzitter van N8W8 R'dam is geïnterviewd. Tegelijkertijd behandelt dit onderzoek deels de (toekomstige) positie van de N8W8 R'dam. Tijdens het onderzoek is hier constant rekening mee gehouden door de N8W8 R'dam nooit te bespreken interviews, surveys of andere onderdelen. Het onderzoek is altijd zo ingestoken dat de situatie besproken kon worden aan de hand van soortgelijke casussen, waarbij al een onafhankelijke stichting aanwezig was in een stad.

Verder kan de representativiteit van de gehoorde personen niet gegarandeerd worden. De groep is niet groot genoeg om alle perspectieven te vangen. Om hier van los te komen zijn verschillende methodieken van dataverzameling ingezet; i.e. documentonderzoek, interviews en peilingen, en is juist ook informatie buiten Rotterdam verkregen. Daarbij is via verschillende, toegankelijke kanalen (d.w.z. via andere nachtburgemeesters, instagram, de survey en de inloopavond) geprobeerd mensen te bereiken en is aangemoedigd de vragenlijsten binnen eigen kringen te delen.

4. Waar hebben we het over?

De functie van een nachtburgemeester is, zoals de nacht, nooit een afgekaderd begrip geweest. Rotterdam kent enkel de Deelderse invulling: symbolisch en zonder verantwoordelijkheden of beloning. Nationale en internationale ontwikkelingen op het gebied van nachtelijk bestuur schetsen anno 2024 echter een ander beeld van wat een 'nachtburgemeester' is of kan zijn.

'S werelds eerste

Jules Deelder (1944 - 2019) was van alles en van alles wat. Vanaf de jaren '70 kwam daar de rol van 'nachtburgemeester' bij. Deelder heeft deze rol niet gekozen en is nooit officieel verkozen. Als markante actieveling in de nacht werd deze titel hem gaandeweg toebedeeld, dit maakte hem de eerste nachtburgemeester van Rotterdam - en de wereld. Hij heeft dan ook nooit een takenpakket gehad en is beschreven als passief in zijn rol, al genoot hij weldegelijk een grote bekendheid in Nederland. Hij bekleedde een ambassadeursrol in het nachtleven en kreeg in die zin navolging in andere steden en landen. In het geval van Jules Deelder was de titel nachtburgemeester een sfeervolle bijnaam voor een onafhankelijke nachtbraker met Rotterdam in zijn DNA. Zoals Deelder de functie heeft ingevuld was Deelder eigen, Rotterdam draagt het breed gedragen consensus dat vrijwel niemand hier aan zal kunnen tippen.

Een nieuwe richting: Night Governance

De afgelopen twee decennia is een verschuiving te zien rondom de posities van nachtburgemeesters. De eretitel wordt niet meer geschonken aan de meest verdienstelijke nachtbraker, maar verhoudt zich nu vaak tot een verkiezing en een aanstellingstermijn. De belangrijkste verandering is terug te vinden in de werkschrijving van de nachtburgemeester. Waar die eerder geen taak had, mag de meest geschikte kandidaat zich nu inzetten als belangenbehartiger van de nacht. Deze vorm van het besturen van de nacht wordt ook wel *Night Governance* genoemd en beslaat niet alleen nachtburgemeesterschap, maar allerlei vormen van nachtelijk bestuur.

De ambtelijke invulling zit in een ontdekkingsfase. Wereldwijd zijn allerlei soorten vormen van organisatie, functie, aanstelling en andere factoren gecombineerd en uitgeprobeerd. Het landschap van *nightlife governance* is heterogeen, er wordt opnieuw een basis gelegd, een definitie aan nachtcultuur en nachtbestuur gegeven. De voorlopers in deze ontwikkelingen maken al sinds 2000 de weg vrij voor een nieuwe hedendaagse vorm van nachtelijk bestuur. Rotterdam heeft in deze transitie haar voorloperspositie verloren. Met de uitkomsten van dit rapport maken wij een inhaalslag.

Stichting N8W8 R'dam

Het verhaal van de N8W8 R'dam begint op 20 februari 2019 op het Stadhuisplein bij de demonstratie Opstaan voor de nacht. Deze demonstratie vormde de opmaat voor een kentering in het gesprek over de rol, positie en waarde van het nachtleven in Rotterdam.

Sindsdien is de N8W8 R'dam onder andere een eerste aanspreekpunt en, gevraagd of ongevraagd, adviseur. De N8W8 R'dam heeft zich de afgelopen jaren ingezet voor een bruisend, sociaal-inclusief en cultureel-divers nachtleven in Rotterdam.

Inmiddels is de N8W8 R'dam uitgegroeid tot Rotterdams onafhankelijke nachtraad met vijf nachtraadleden, waarvan de voorzitter, woordvoerder en tevens oprichter Thys Boer is. In 2023 is de N8W8 een vierjarige subsidie toegezegd vanuit de gemeente Rotterdam. Er wordt een raad van toezicht ingesteld om de stichting verder te professionaliseren. Daarnaast is de N8W8 R'dam onderdeel van De Nachtdienst (eerder: Dedicated Team Nachtleven), een team van de gemeente dat zich bezighoudt met het verbeteren van de nachtcultuur in Rotterdam.

5. Doelstelling:

Een waardevol adviesorgaan

Uit gesprekken met nachtburgemeesters en -raden uit andere Nederlandse steden komt naar voren dat het nachtburgemeesterschap als functie relatief nieuw en in ontwikkeling is. De functie is fragiel en instabiel, de fundering is vaak nog niet stevig genoeg.

Op nationale en internationale schaal is te zien dat allerlei experimenten worden gedaan. Zo zijn er verschillende manieren te vinden waarop een nachtburgemeester of -raad wordt aangesteld, hoe zij functioneert en beloond wordt. Er zijn aanwijsbaar goede en minder goede voorbeelden, maar omdat deze organisatievormen nog zo jong zijn, is er over de lange termijn gevolgen nog niet

veel te zeggen. Een aantal aandachtsgebieden blijft toch in alle onderzochte organisatievormen terugkomen. Deze hebben wij gereduceerd tot vier doelstellingen die idealiter nagestreefd worden bij een vorm van *nightlife governance* die waardevol is voor de bewoners, bezoekers en bedrijven. En bovenal natuurlijk waardevol voor de nacht, en haar professionals en liefhebbers.

1. ONAFHANKELIJKHEID

De superpower van een nachtburgemeester of -raad ligt in zijn/haar/hun onafhankelijkheid. Door de onafhankelijke positie kunnen verschillende partijen gemakkelijker bij elkaar gebracht worden. Belangenverstremming moet voorkomen worden. Personen en/of partijen die een zakelijk belang hebben bij de nacht dienen als een belangrijk klankbord voor de nachtburgemeester of -raad, maar spreken niet voor de nacht-sector als geheel.

Een nachtburgemeester of -raad:

- Behartigt onafhankelijk de belangen van de Rotterdamse nachtprofessionals en liefhebbers
- Haalt proactief signalen op over ontwikkelingen in de nacht bij het werkveld en bij de gemeente
- Behoudt en verbetert proactief relaties met belanghebbende partijen
- Vergroot kennis over (inter)nationale ontwikkelingen in het nachtleven
- Werkt niet als horecaondernemer, als festivalorganisator of bij de gemeente Rotterdam

2. DUURZAAMHEID

Zorg samen met de sector voor continuïteit van het ambt en/of de organisatie, zodat deze door kan groeien en aan betrouwbaarheid kan winnen. Het nachtleven en zij die erin werken vechten constant tegen taboes en een gebrek aan professionele waardering. Tegelijkertijd is *nightlife governance* nog een relatief nieuw veld. Daarom is het van belang dat een dergelijke functie/organisatie tijd en middelen krijgt om te professionaliseren en haar waarde voor de stad aan te tonen.

Een nachtburgemeester of -raad:

- Werkt met een langetermijnvisie liefst gedragen wordt door gemeente en werkveld
- Werkt met een meerjarig budget vanuit gemeente en werkveld
- Neemt een stabiele, duurzame plek in de stad in
- Wordt geborgen in de stad, haar beleid en het werkveld
- Draagt intergenerationeel kennis over en zorgt voor de overdracht bij een opvolger

3. TRANSPARANTIE

Om de functie van nachtburgemeester of -raad van waarde te maken voor de stad moet er duidelijkheid worden verschaft over zijn/haar/hun rol, verantwoordelijkheden en beloning. De werkzaamheden worden in kaart gebracht.

“Continuïteit is belangrijk in nightlife governance. Sommige waardevolle processen duren jaren. Geef het team daarom het vertrouwen om voor langere tijd aan de slag te gaan.”

Mirik Milan,
voormalig nachtburgemeester van Amsterdam
en mede-oprichter VibeLab

Als er een nachtburgemeester is verkozen of aangewezen, dan communiceert hij/zij/hun transparant over geplande en uitgevoerde werkzaamheden.

Een nachtburgemeester of -raad:

- Heeft duidelijke verantwoordelijkheden
- Heeft duidelijkheid over zijn/haar/hun beloning
- Overlegt halfjaarlijks met (een afvaardiging van) het college van B&W, afdelingshoofden van de gemeente Rotterdam en de gemeenteraad van Rotterdam
- Organiseert drie keer per jaar een inloopavond waarop Rotterdammers met vragen, zorgen en ideeën laagdrempelig in contact kunnen komen
- Organiseert drie keer per jaar een programmeursoverleg waarop nachtprofessionals laagdrempelig in contact kunnen komen

4. ZICHTBAARHEID

De nachtburgemeester of -raad moet een zichtbare en vindbare entiteit in de stad zijn. Om het werk van deze entiteit van waarde te laten zijn moeten gemeente, werkveld en media bekend zijn met de nachtburgemeester of -raad. Ook bewoners, bezoekers en bedrijven herkennen zich in de nachtburgemeester of -raad en weten deze te bereiken wanneer nodig.

Een nachtburgemeester of -raad:

- Vervult de functie van woordvoerder en ambassadeur van de Rotterdamse nacht
- Verbindt netwerken aan elkaar om tot een aantrekkelijke woon- en werkstad te komen
- Speelt een actieve rol in het verbeteren van het imago van het Rotterdamse nachtleven
- Staat open voor nieuwe initiatieven, relaties en samenwerkingen
- Is zichtbaar en bereikbaar voor belanghebbenden

6. Advies

In dit hoofdstuk worden de werkvorm, aanstellingen, functie en middelen verder toegelicht.

Werkvorm – Uit gesprekken met de stad, nachtburgemeesters en experts blijkt dat een nachtraad voor Rotterdam de beste vorm is om een waardevolle invulling te geven aan de functie van nachtburgemeester. Dit past in een globale ontwikkeling: het komt namelijk steeds vaker voor dat nachtburgemeesters raden en organisatorische structuren om zich heen verzamelen.

Een individu dat de functie vervult is om verschillende redenen niet gewenst. De sterke mate van persoonsafhankelijkheid bij een individu als nachtburgemeester is in conflict met onafhankelijkheid, duurzaamheid, transparantie en zichtbaarheid. Daarnaast vraagt een waardevolle inhoudelijke invulling in lijn met het hedendaagse *night governance* simpelweg te veel van een individu. Om de breedheid van de nacht te vangen zijn diverse perspectieven nodig, zoals de nacht ook divers is. De vergelijking met de burgemeester is veel gehoord - van een burgemeester wordt ook niet verwacht de totaliteit van een stad tot op het kleinste detail te begrijpen.

De behoefte aan een individu als nachtburgemeester blijft, om als mondstuk en gezicht van de nacht te fungeren. Het blijven bestaan van de titel is een historisch symbool voor Rotterdam als eerste stad met een nachtburgemeester. De stad en het werkveld geven aan graag een individu te zien als personificatie van de Rotterdamse nacht, mits die rol ook een inhoudelijke invulling heeft. Er valt wat voor te zeggen dat de titel nachtburgemeester geen plek heeft in het genderneutrale landschap van deze tijd; nachtburgemens past misschien meer binnen de tijdsgeest van 2024. De historische waarde, algemene bekendheid en synchroniteit met de 'burgemeester' maakt dat wij aanraden de term 'nachtburgemeester' voor nu aan te houden. Mocht de gemeente zich ooit buigen over het neutraliseren van titels binnen het stadhuis, dan kan de nachtburgemeester of het nachtburgemens vooroplopen.

Als de gemeente behoefte heeft om een nachtburgemeester aan te wijzen of te kiezen, dan kan de voorzitter van de nachtraad het beste de titel van nachtburgemeester dragen. De huidige voorzitter van de N8W8 wordt regelmatig door professionals, media en belanghebbenden aangemerkt als de onverkozen Rotterdamse nachtburgemeester. Ook wordt zodoende de behoefte aan een 'boegbeeld' van professionals uit de nacht en gemeente ingevuld. Door het nachtburgemeesterschap te koppelen aan het voorzitterschap van de stichting N8W8 R'dam worden de onafhankelijkheid, continuïteit, transparantie en zichtbaarheid van de functie geborgen.

De nachtburgemeester is de coördinator van de nachtraad van Rotterdam, aanjager van de strategie en het publieke gezicht van de organisatie. Diegene zorgt ook voor het uitdragen van de visie en de externe communicatie. De overige leden van de nachtraad hebben een eigen expertisegebied. Het is van belang dat de thema's van de nachtraadleden breed ingestoken en relevant

voor zowel de stad als de nacht zijn, bijvoorbeeld stadsontwikkeling, gezondheid, talentontwikkeling, diversiteit, inclusie en veiligheid. Door gebieden van expertise te vernauwen tot bepaalde muzikale genres, doelgroepen of gemeenschappen kunnen belangen een rol gaan spelen. Ruime thema's borgen de onafhankelijkheid van de nachtraadleden.

Wij stellen, overeenstemmend met het college, dat Stichting N8W8 R'dam het beste in staat is de functie van nachtelijk bestuur in Rotterdam op zich te nemen. De functies die een nachtburgemeester of nachtraad zouden moeten vervullen, overlappen voor het merendeel met die van de stichting en wij hebben banden binnen de gemeente en het werkveld. Introductie van een nieuwe nachtburgemeester zou resulteren in een functionele conflictsituatie en uiteindelijk minderwaardig functioneren van zowel N8W8 R'dam als de nachtburgemeester. Laten we werken met - en waarderen wat er is opgebouwd en hier alle energie in stoppen en focus op leggen.

NB: de termen nachtburgemeester, nachtraad en de N8W8 R'dam zullen vanaf hier als synoniemen van elkaar gebruikt worden.

Aanstelling

Een thema dat blijft terugkomen bij de aanstelling van een nachtburgemeester is de populariteitswedstrijd. De afkeer tegen het begrip en de manier waarop dit roet in het eten kan gooien voor de validiteit van het nachtburgemeesterschap is in verschillende steden duidelijk geworden. De praktijk heeft bewezen dat publieke verkiezingen een gok zijn, die vaker niet dan wel leidt tot de aanstelling van een persoon die waardevolle invulling geeft aan het ambt. Om een onafhankelijke maar toch breed gedragen aanstelling te borgen is een niet-publieke verkiezing op basis van sollicitatie de beste vorm. Een arbitraire benoeming vermindert de draagkracht door gebrek aan betrokkenheid en transparantie. Een publieksverkiezing doet echter af aan de inhoud en professionaliteit van de functie en tast daarmee de professionele geloofwaardigheid aan. Rotterdam kan een voorbeeld nemen aan het model van aanstelling en controle dat gehanteerd wordt door de Berlin Club Commission. Deze is al meer dan een decennium stabiel in werking en heeft zichzelf effectief bewezen.

De eerste stap is het opstellen van een duidelijke functieomschrijving van de rollen in de vorm van een vacature. Hierna volgt een systeem voor toetsing van alle rollen binnen de nachtraad door middel van een comité, samengesteld uit

belanghebbenden in de nacht. De persoonlijke doelen en capaciteiten van sollicitanten kunnen als vorm van toetsing aan het comité worden voorgelegd. In het geval van de N8W8 R'dam zouden de supporters van de stichting of de Raad van Bestuur dit comité kunnen vormen.

Deze procedure wordt eens per drie jaar doorlopen. Het doel van de procedure is niet zozeer het verkiezen van nieuwe nachtraadleden. Namelijk, het voltooiën van projecten duurt doorgaans langer dan drie jaar. Het constant doorwisselen van leden en voorzitter vermoeilijkt het tot stand komen en uitvoeren van een langetermijnvisie. Dit is te zien in vrijwel alle vormen van termijn bij het nachtburgemeesterschap die tot nu toe gehanteerd zijn; het grootste deel van de al korte termijn wordt besteed aan het begrijpen van de rol, het leggen van contacten en het structureren en helder krijgen van doelen. De uitvoering blijft achter en dit herhaalt zich zo in de volgende termijn.

Continuïteit van de leden is dus nodig om kwaliteit te verzekeren, en ook is regelmatige controle en instemming van het 'comité' nodig om eenzijdigheid of afdwaling te voorkomen. Het doel van de 'sollicitatieprocedure' is dus het evalueren en controleren van de waarden en activiteiten van de nachtraad en haar vermogen die verwachtingen te vervullen. Een wisseling van de wacht of een aanpassing in functioneren kan daar een gevolg van zijn.

Het is ten zeerste van belang dat de organisatie volledig stabiel is voordat een open sollicitatie plaatsvindt. Realistisch kan een dergelijke aanstelling pas plaatsvinden na enkele jaren doorontwikkeling van de organisatie. Het organiseren van een moment waar de nachtraad officieel het podium op wordt geroepen voor een media-moment met de betrokken wethouders is een mooi symbool voor de saamhorigheid van de Rotterdamse nacht waarin ook de gemeente nogmaals krachtig haar steun voor de sector uitsprekt.

Functie

Het is de bedoeling dat de nachtraad functioneert in opdracht van en als vertegenwoordiger van de Rotterdamse nacht. Uit het onderzoek is gebleken dat het functioneren van een nachtburgemeester negatief beïnvloed wordt wanneer de rol gebonden is aan een bepaalde partij of doeleinde, bijvoorbeeld wanneer er een politieke lading is. Het lijkt dus van belang de grootste vrijheid en onafhankelijkheid van de nachtraad te verzekeren. Zolang de nachtraad transparantie garandeert en daarmee controleerbaar blijft.

Een formele adviesfunctie naar het college en andere deelnemers van de nacht is hier een belangrijk onderdeel van de rol van de nachtburgemeester. Iedereen kan onvoorwaardelijk bij de nachtraad terecht voor advies. De nachtraad brengt waar nodig echter ook ongevraagd advies uit. Juist de onafhankelijke positie van de nachtraad maakt haar hier sterk, omdat het mogelijk is te functioneren als een kameleon; formeel en binnen de lijntjes waar gepast, politiek incorrect en activistisch waar nodig, maar altijd constructief.

Leden van de nachtraad behoren de nuance tussen deze twee posities te begrijpen en kunnen ze afwisselen. Aan de gemeente is het in deze om de adviezen van de nachtraad ter harte te nemen en haar als een professionele partner te beschouwen. Toch dient het bewustzijn er te zijn dat de nachtraad niet handelt in dienst of belang van de gemeente, maar in het belang van de Rotterdamse nacht.

Niet te onderschatten is de rol van de nachtraad als verbinder en luisterend oor van deelnemers in de nacht. Met de juiste middelen en stabiele basis onderhoudt zij actief relaties met werkveld, gemeente en nachtliefhebbers. De nachtraad waarborgt de urgentie en noodzaak van haar adviezen en activiteiten door constant in gesprek te zijn met de stad. De nachtraadleden spreken proactief af met belanghebbenden om signalen op te halen, en zijn on- en offline zichtbaar, en benaderbaar voor de verschillende doelgroepen.

Een nachtraad werkt als belangrijkste verbinder en adviseur in de Rotterdamse nacht. Deze functies worden uitgevoerd op micro- en mega niveau, op actieve en passieve wijze; een locatie eigenaar en locatie zoekende worden verbonden of ondernemers, de gemeente en een wijkraad worden samengebracht om over de invulling van een kansrijk leegstaand pand te praten. De formele kant van die rollen komt voort uit wederzijds vertrouwen en continue betrokkenheid tussen alle betrokken partijen en de nachtraad.

“Door het sollicitatieproces van de nachtburgemeester te beleggen bij het bestuur van de stichting waarborgen we een doordachte selectie waarin expertise en continuïteit van het werk centraal staan.”

Celia Okoro,
nachtsburgemeester Nijmegen

Middelen

Om de nachtraad optimaal kracht bij te zetten is stabiliteit nodig, het is niet mogelijk haar taak naar volledige potentie uit te voeren als nevenzaken aandacht slurpen. Door de nachtraad middelen aan te reiken die onnodige omwegen omzeilen kunnen de nachtraadleden zich volledig focussen op de Rotterdamse nacht. Uiteindelijk zal de nachtraad zich volledig in kunnen zetten als geloofwaardige, professionele en vooral waardevolle behartiger van de nacht en de stad.

Financiële stabiliteit is een belangrijke factor voor elke nachtraad. De N8W8 R'dam heeft lange tijd op vrijwillige basis gefunctioneerd. Met de subsidie 2023 - 2026 heeft de gemeente op de best mogelijke manier invulling gegeven aan de financiële behoefte. Met deze houvast kunnen nachtraadleden een deel van hun werkzaamheden vergoed krijgen, wat een gigantisch verschil maakt voor de stichting. Daarnaast kan meer tijd en geld geïnvesteerd worden in het realiseren van de activiteiten van de N8W8 R'dam. De nachtraad gaat in de toekomst supporters vragen om bij te dragen aan de sociaal-maatschappelijke doelen van de stichting.

Een tweede middel is een nauwe betrokkenheid van de gemeente en nachtraad - een interne samenwerking, en ook hier is door Gemeente Rotterdam al antwoord op gegeven. Door het aanstellen van De Nachtdienst (eerder Dedicated Team Nachtleven), dat nauw samenwerkt met de N8W8 R'dam, onderhouden de nachtraad en gemeente een efficiënte en gelijkwaardige samenwerking. Een parallel intern en extern team is volgens onderzoek de beste manier om nachtelijk bestuur te organiseren. Door middel van een tweejaarlijkse meeting blijft de nachtraad ook in contact staan met afdelingshoofden en wethouders. Het belangrijkste is dat men binnen (en buiten) de bestuursorganen van de stad weet wat de nachtraad is, waar zij te vinden zijn en wat zij kunnen betekenen.

Als laatste is een ruimte, zoals een kantoor, een belangrijk middel. De N8W8 R'dam heeft een ruimte in het Rotterdam Building, het behouden of anderzijds vervangen van die ruimte is een belangrijke waarde om aan te houden.

Wij stellen dat Gemeente Rotterdam alle middelen reeds heeft voorzien om de N8W8 R'dam als nachtraad genoeg stabiliteit te bieden om zich verder te ontwikkelen. Het in de toekomst blijven verzekeren van financiële zekerheid, nauwe samenwerkingen en een fysieke ruimte is het enige advies wat nog gegeven kan worden; zet dit door.

7. Bronnen

[Interview met burgemeester Aboutaleb over Jules Deelder.](#)

via YouTube-kanaal Rijnmond (19-12-2019).
Geraadpleegd op 17-05-2024.

[Moet er een opvolger voor Jules Deelder komen? 'Er was en is maar één nachtburgemeester!'](#)

via website De Havenloods (09-01-2020).
Geraadpleegd op 22-05-2024.

[Neem de nacht serieus : geef de nachtburgemeester mandaat en middelen.](#)

via website Rotterdam Raad (21-11-2022).
Geraadpleegd op 22-05-2024.

[Afdoeningsvoorstel moties over voortgang nachtcultuur.](#)

via website Rotterdam Raad (13-02-2024).
Geraadpleegd op 22-05-2024.

[Commissieadvies MHEK motie Kind ea over Neem de nacht serieus: geef de nachtburgemeester mandaat en middelen \(22bb007557\).](#)

via website Rotterdam Raad (29-03-2024).
Geraadpleegd op 22-05-2024.

[Gezocht: Nachtburgemeester \(M/V\) Een eerste beschrijving van het fenomeen nachtburgemeester in de Nederlandse media.](#)

Masterthesis Sociale Geografie en Planologie, Universiteit Utrecht. Achterberg, Isabel. (juni 2012).
Geraadpleegd op 15-05-2024.

[Governing the night-time city: The rise of night mayors as a new form of urban governance after dark.](#)

via Urban Studies. Seijas, Andreina, and Mirik Milan Gelders (2019).
Geraadpleegd op 30-05-2024.

[Nachtraad & nachtburgemeester 2023-2026. Position paper.](#)

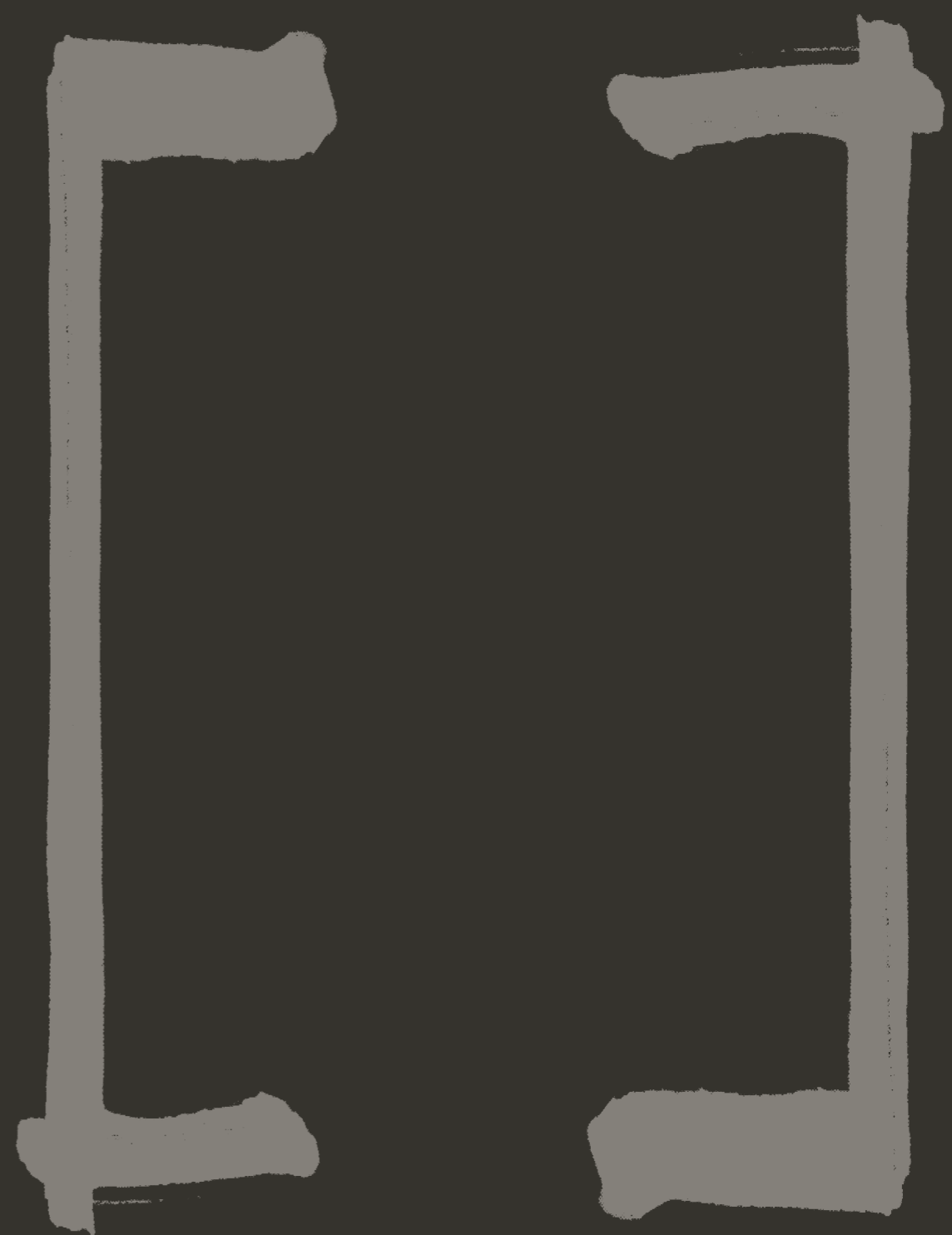
Stichting N8W8 R'dam. (2023).
Geraadpleegd op 15-05-2024.

“The dedicated nightlife council in Rotterdam gives the nighttime community better access to participate in processes, and contribute to solutions in nighttime governance.

The strength of a community led approach is to utilize the engagement, diversity and special knowledge of stakeholders.

The model of a council or commission has been proven as very effective and more sustainable in cities like Berlin, Vienna or Montreal.”

Lutz Leichsenring,
spokesman Berlin Club Commission

ROTTERDAMS

ONAFHANKELIJKE

NACHTRAAD

N8W8